

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

28. oktober 2021

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 407 (Alm. del) af 13. august 2021 stillet efter ønske fra Christian Rabjerg Madsen (S)

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse konsekvenserne for den strukturelle saldo og størrelsen af det finanspolitiske råderum, hvis man med virkning fra 1. januar 2022 fra og med 2021 indfører et skatte- og afgiftsstop, der bygger på følgende principper:

- Stykafgifter fastholdes i nominelle kronebeløb. For afgifter, som udgør en procentdel af ydelsens værdi, fastholdes procentsatsen. Afgiften på cigaretter, røgtobak, karduskrå mv. og anden røgfri tobak samt CFC-afgiften er undtaget for dette princip.
- Ophør af indekseringen af afgifter der jf. svaret på SAU alm del - spørgsmål 261 (2020-21) indekseres med nettoprisindekset eller ved diskretionære forhøjelser. CFC-afgiften er undtaget for dette princip.
- Ophør af indeksering/regulering af de fiskale gebyrer, der jf. tabel 1 i svar på SAU alm del - spørgsmål 441 indekseres eller reguleres?

Svar

Besvarelsen følger derudover direkte de beskrevne definitioner. Der er derfor i besvarelsens beregninger lagt to grundlæggende effekter til grund som sammenfatter de opstillede principper i spørgsmålet:

- 1) Afgiftsforhøjelser, der allerede er besluttet i tidligere aftaler, fastholdes på 2021-niveau. Hvis forhøjelsen fx er under indfasning, fastholdes den i stedet på sit nuværende niveau. Det indebærer altså, at aftalte afgiftsforhøjelser i de kommende år dermed aflyses.
- 2) Forudsatte indekseringer / reguleringerne af skatter og afgifter samt fiskale gebyrer aflyses frem mod 2025. Det betyder, at skatter og afgifter fastholdes på det nominelle niveau i 2021 undtagen for de i spørgsmålet nævnte afgifter.

Konsekvenserne for den strukturelle saldo og størrelsen af det finanspolitiske råderum er opgjort i 2022-2025, idet planlægningshorisontens udløb aktuelt er 2025.

Derudover er der i besvarelsen kun taget udgangspunkt i afgifter og derfor er person-, selskabs- og boligskatte udeladt. Afgiftsforhøjelserne kan dog også omfatte grundlagsudvidelser.

Det bemærkes, at de beskrevne forudsætninger afviger fra det tidligere skatte- og afgiftsstop, som er nærmere beskrevet i Skatteministeriets publikation "Skattestoppets fortolkning og implementering" udgivet på Skatteministeriets hjemmeside den 10. april 2002. Her er lagt til grund at besluttede aftaler *ikke* tilbagerulles.

Der er i besvarelsen udeladt regulering af fradrag og tillæg i afgifterne, herunder fx CO₂-tillæget i registreringsafgiften.

Tabel 1 angiver skøn over de strukturelle provenueffekter ved et skatte- og afgiftsstop, der bygger på de nævnte principper. Hvis man stoppede indekseringen og fjernede planlagte forhøjelser af de nuværende skatter og afgifter, skønnes det samlet at indebære et mindreprovenu efter tilbageløb og adfærd på 1,75 mia. kr. i 2025.

Mio. kr. (2021-niveau)	2022	2023	2024	2025
Indeksering af energi- og miljøafgifter	50	150	350	450
Indeksering af tinglysningsafgiften	0	100	50	50
Forhøjelse af erhvervenes procesafgift ¹	0	100	100	250
Forhøjelse af ejerafgift ²	150	450	700	1000
Ophør af regulering af fiskale gebyrer	0	0	0	0
I alt	200	750	1200	1750

Anm.: Provenuet fra indekseringen af energi- og miljøafgifterne er lagt ind som de fremgår i SAU alm. del spm. 261 (2020-21) og er således ikke genberegnet. ¹⁾ Fra *Aftale om grøn skattereform*. ²⁾ Fra *Grøn omstilling af vejtransporten*.
Øvrige forhøjelser af afgifter fra aftalen er fuldt indfaset i 2021.

Kilde: Skatteministeriet, Finansministeriet

Beregninger af provenuerne er behæftet med usikkerhed, idet der fx ikke tages højde for, hvordan de enkelte annullerede forhøjelser og indekseringer påvirker hinanden. Eksempelvis vil provenueffekten fra indekseringen af energiafgifter afhænge af, om der forudsættes en forhøjelse af erhvervenes procesafgift af energiforbrug. Derudover er provenuerne ikke genberegnet siden aftalerne.

En stor del af mindreprovenuet kan henføres til annullering af planlagte afgiftsændringer fra aftaler. De fleste af disse aftaler indeholder imidlertid også lempelser, der naturligvis ikke er medtaget i besvarelsen, men som ikke nødvendigvis ville være indført uden forhøjelserne. Et skatte- og afgiftsstop, der omfatter at tilbagerulle forhøjelserne fra aftalerne, vil altså indebære at bryde med en række større, politiske aftaler over de seneste år.

Det bemærkes desuden, at realværdien af en afgift, der ikke indekseres, gradvist vil blive reduceret. Afgiften vil herved på sigt blive (real) udhulet. Hvis afgiften modsvarer en skadevirkning, som det er tilfældet med flere miljøafgifter, fx

udledning af NO_x, vil fravær af indeksering i sidste ende medføre, at udledningerne bliver større end det samfundsøkonomisk hensigtsmæssige niveau.

Ligeledes må et ophør af indekseringen af energifgifterne forventes at føre til øget CO₂-udledninger. Det skal især ses i lyset af, at der er en relativ høj selvfinansieringsgrad, herunder som følge af hjemtag af grænsehandel. Det vil derfor isoleret set arbejde imod 70 pct.-målsætningen.

Det finanspolitiske råderum frem mod 2025 er et mål for den højest mulige offentlige forbrugsvækst – givet besluttet politik og forudsætninger i øvrigt – inden for målet om strukturel balance i 2025. En skatte- og afgiftsstop ud fra de nævnte principper fra og med 2022 vil isoleret set reducere det finanspolitiske råderum frem mod 2025.

Det finanspolitiske råderum opdateres løbende i forbindelse med de mellemfristede fremskrivninger på baggrund af den samlede udvikling i økonomien og er senest opgjort i *Opdateret 2025-forløb*, august 2021. Det opgøres aktuelt i forhold til udgiftsniveauet i 2022, dvs. det budgetterede niveau for finanslovsåret. Det afspejler, at råderummet i 2022 disponeres i forbindelse med finanslovsforslaget og finansloven for 2022. Det finanspolitiske råderum er – når der korrigeres for midlertidige forhold relateret til COVID-19 – opgjort til 16 mia. kr. i 2025 målt i forhold til 2022, jf. *tabel 2*.

Idet råderummet opgøres i forhold til udgiftsniveauet i 2022, er den isolerede virkning af skatte- og afgiftsstoppet opgjort som virkningen på strukturel saldo i 2025 fratrukket saldoeffekten i 2022. Målt i forhold til udgiftsniveauet i 2022 reduceres det finanspolitiske råderum frem mod 2025 således med ca. 1½ mia. kr., jf. *tabel 2*. Det er altså forskellen mellem mindreprovenuet i 2025 og 2022 fra *tabel 1*.

Tabel 2 angiver seneste opgørelse af det finanspolitiske råderum, den isolerede virkning af skatte- og afgiftsstoppet målt i forhold til hhv. 2021 og 2022 samt det finanspolitiske råderum inkl. skatte- og afgiftsstoppet.

Tabel 2

Finanspolitisk råderum frem mod 2025

	2022	2023	2024	2025
Mia. kr. (2022-priser)				
Finanspolitisk råderum (målt ift. 2022)	-	3	7½	16
<i>Isoleret virkning af skatte- og afgiftsstop (målt ift. 2022)</i>	-	-½	-1	-1½
Finanspolitisk råderum inkl. skatte- og afgiftsstoppet (målt ift. 2022)	-	2½	6½	14½
Memo: <i>Isoleret virkning af skatte- og afgiftsstoppet (målt ift. 2021)</i>	¼	-¾	-1¼	-1¾

Anm.: Det finanspolitiske råderum opgøres som den beregningstekniske højst mulige vækst i det offentlige forbrug ekskl. afskrivninger inden for målet om strukturel balance i 2025. Tal er afrundet til nærmeste kvarte mia. kr. Det finanspolitiske råderum er korrigeret for midlertidige forhold relateret til COVID-19.

Kilde: *Opdateret 2025-forløb*, august 2021 og egne beregninger.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister